

Sprawozdanie z realizacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Chełmskim na lata 2024 – 2026 – za 2025 rok.

„Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Chełmskim na lata 2024-2026” został przyjęty do realizacji Uchwałą Nr LVII/405/2024 Rady Powiatu w Chełmie z dnia 29 marca 2024 r.

Celem głównym programu jest rozwój systemu pieczy zastępczej ze szczególnym ukierunkowaniem na rodzinne formy pieczy zastępczej oraz wsparcie osób usamodzielnianych opuszczających pieczę zastępczą.

Zgodnie z pkt. XI ww. dokumentu monitoring Programu polega na zbieraniu danych z realizacji zadań. Sprawozdanie zawiera informacje z realizacji zadań zawartych w Programie – zgodnie z harmonogramem.

I. Plan rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej.

Cel szczegółowy 1. Promocja rodzicielstwa zastępczego.

Zadanie 1. Promowanie i upowszechnianie idei rodzicielstwa zastępczego.

Działania:

- prowadzenie kampanii za pośrednictwem mediów społecznościowych oraz serwisów społecznościowych,
- rozpowszechnianie ulotek i broszur informacyjnych, plakatów oraz gadżetów promocyjnych promujących rodzinną pieczę zastępczą,
- organizacja Dnia Rodzicielstwa Zastępczego,
- uczestnictwo w Wojewódzkim Dniu Rodziny organizowanym przez Marszałka Województwa Lubelskiego.
- Konkurs na plakat promujący rodzicielstwo zastępcze.

Wskaźniki:

- 3 kampanie promujące rodzicielstwo zastępcze,
- 200 ulotek, 200 broszur informacyjnych, 150 balonów.
- Liczba uczestników konkursu- 17.

Zadanie 2. Pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Działania:

- realizacja akcji tematycznych,
- ustawianie tradycyjnych banerów, przekazywanie ulotek oraz broszur informacyjnych,
- pomoc w procedurze kwalifikacyjnej.
- Rozmowy telefoniczne z osobami pragnącymi uzyskać informacje, rozsyłanie ulotek do GOPS i prośba o umieszczenie informacji na stronie internetowej.

Wskaźniki:

- 3 kampanie w celu pozyskania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej,
- przeszkolono 6 kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej.
- zamieszczanie informacji na fanpage'u PCPR o poszukiwaniu kandydatów (w ciągu roku 4x).

Cel szczegółowy 2. Wsparcie rodzinnych form pieczy zastępczej oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Zadanie 1. Działania mające na celu podnoszenie kwalifikacji opiekunów zastępczych zgodnie z ich potrzebami.

Działania:

- organizowanie szkoleń mających na celu podniesienie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych osób pełniących funkcję rodziny zastępczej oraz osób prowadzących rodzinne domy dziecka.
- prowadzenie biblioteczki z materiałami edukacyjno– terapeutycznymi oraz publikacjami książkowymi.

Wskaźniki:

- 2 szkolenia,
- 38 uczestników,
- tematyka szkoleń:
 - „Typowe kryzysy występujące w środowisku pieczy zastępczej - profilaktyka i przeciwdziałanie”,
 - „Plan pomocy dziecku jako efektywne narzędzie pracy długofalowej”.
- uzupełnienie księgozbioru o 10 nowych pozycji książkowych.

Zadanie 2. Zapewnienie pomocy i wsparcia w ramach grupy wsparcia i spotkań dla opiekunów rodzinnej pieczy zastępczej.

Działania:

- organizowanie spotkań grupy wsparcia,
- organizowanie innych spotkań dla opiekunów rodzinnej pieczy zastępczej.

Wskaźniki:

- 9 spotkań grupy wsparcia,
- 12 - 19 uczestników grupy wsparcia,
- spotkania indywidualne na bieżąco oraz w miarę potrzeb rodzin.

Zadanie 3. Wzmocnienie systemu pieczy zastępczej.

Działania:

- organizacja systemu specjalistycznej pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej i innej w miarę potrzeb,
- objęcie opieką koordynatora rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka,
- zatrudnienie osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich,

- wspieranie finansowe rodzin zastępczych poprzez świadczenia fakultatywne,
- zapewnienie dzieciom z terenu powiatu chełmskiego rodzinnej pieczy zastępczej,
- podnoszenie wiedzy i doskonalenie umiejętności kadr pomocy społecznej w zakresie pieczy zastępczej.

Wskaźniki:

- Sporządzono 14 diagnoz psychofizycznych dzieci oraz 3 informacji o rozwoju psychofizycznym dzieci. W ramach konsultacji z rodzinami zastępczymi odbyło się 22 wysłuchań dzieci.
- objęcie rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka opieką 3 koordynatorów,
- 173 wizyt koordynatorów w środowisku
- 9 zatrudnionych osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich w 8 rodzinach zastępczych,
- 8 świadczeń jednorazowych w związku z potrzebami przyjmowanego do rodziny zastępczej dziecka na kwotę 9 000,00 zł,
- 23 świadczenia w ramach dofinansowania do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka na kwotę 9 015,00 zł,
- w 2025 r. umieszczono w rodzinnej pieczy zastępczej 18 dzieci,
- liczba dzieci z terenu powiatu chełmskiego przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej 146 dzieci, stan na 31.12.2025 r.,
- 15 osób biorących udział w szkoleniach,
- 24 szkolenia o tematyce:
 1. „Standardy diagnostyczne w zakresie FASD. Do kogo i gdzie kierować dzieci?”
 2. „NASZE DZIECI – AKCEPTACJA RÓŻNORODNOŚCI. Autyzm, ADHD, zaburzenia lękowe, zagrożenia cywilizacyjne.”
 3. „Współpraca na rzecz przeciwdziałania przemocy w środowisku lokalnym – wyzwania i propozycje rozwiązań.”
 4. „Profilaktyka wykorzystywania seksualnego dzieci. Obraz psychologiczny dziecka wykorzystanego seksualnie. Pomoc dziecku po traumie wykorzystywania seksualnego”
 5. „Porozmawiajmy o dziecku. Piecza zastępcza – sąd nadzorczą czy przyjacielem?”
 6. Instrukcja kancelaryjna i JRWA.
 7. „Odżywianie i suplementacja u dzieci z FASD.”
 8. „Tymczasowy pobyt dziecka w pieczy zastępczej, zmiany zastępczego środowiska i ich wpływ na kształtowanie rozwoju i osobowości człowieka.”
 9. „Rozwijanie kompetencji i umiejętności pracowników sektora usług zdrowotnych i opiekuńczych.”
 10. „Procedura odebrania dziecka z rodziny po zmianach w 2025 r.”
 11. „FAS w pieczy zastępczej.”
 12. „Responsywny opiekun zastępczy szansą dla dziecka w pieczy zastępczej.”
 13. „Porozmawiajmy o dzieciach.”
 14. Szkolenie „Superwizja i TUS.”
 15. „Wpływ traumy relacyjnej na funkcjonowanie dziecka wychowanego poza rodziną biologiczną.”

16. „Jak przeciwdziałać wypaleniu zawodowemu oraz radzić sobie z jego pierwszymi objawami.”
17. „Ochrona Danych Osobowych z elementami Bezpieczeństwa Informacji.”
18. „Typowe kryzysy występujące w środowisku pieczy zastępczej – profilaktyka i przeciwdziałania. Plan pomocy dziecku jako efektywne narzędzie pracy długofalowej.”
19. „Projekt socjalny skuteczną metodą działania, Trening Umiejętności Społecznych.”
20. „Obsługa trudnego interesanta i rozwiązywanie konfliktu z klientem.”
21. „Sytuacje trudne i konfliktowe oraz sposoby ich rozwiązywania.”
22. „Efektywne zarządzanie procesem wsparcia dzieci umieszczonych w Pieczy poprzez działania Lighthouse.”
23. „Biblioterapia i bajkoterapia.”
24. Kurs Koordynatora Pieczy Zastępczej.

Cel szczegółowy 3. Udzielanie pomocy usamodzielnianym wychowankom rodzinnej pieczy zastępczej.

Zadanie 1. Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej oraz wsparcia osobom opuszczającym pieczę zastępczą w związku z osiągnięciem pełnoletności.

Działania:

- pomoc na kontynuowanie nauki,
- pomoc na usamodzielnienie,
- pomoc na zagospodarowanie,
- inne formy pomocy,
- tworzenie i realizacja indywidualnych programów usamodzielnienia.

Wskaźniki:

- 12 usamodzielnianych wychowanków,,
- wydatki na świadczenia dla usamodzielnianych wychowanków – 80 688,01 zł,
- liczba realizowanych indywidualnych programów usamodzielnienia w danym roku kalendarzowym – 12 programów.

II. Plan ograniczania liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Cel szczegółowy 1. Utrzymanie standardu funkcjonowania placówki opiekuńczo – wychowawczej.

Zadanie 1. Wsparcie instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz dzieci w niej przebywających.

Działania:

- podnoszenie umiejętności i kompetencji pracowników placówki opiekuńczo – wychowawczej,
- prowadzenie zajęć z wychowankami celem budowania ich poczucia wartości i kształtowania postaw społecznych oraz umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych,
- zapewnienie najlepszych warunków opieki i wychowania dzieciom przebywającym w placówce opiekuńczo – wychowawczej.

Wskaźniki:

- 30 osób biorących udział w szkoleniach,
- liczba i tematyka szkoleń; 27 szkoleń o tematyce:
 - 1) „Dzień bez przemocy”,
 - 2) IPET, WOPFU- jak wzorcowo opracować dokumenty dla ucznia z orzeczeniem,
 - 3) „Awans zawodowy na nowych zasadach”,
 - 4) Przemoc w szkole- przyczyny, diagnozowanie, działania,
 - 5) Hejt w szkole-jak przeciwdziałać przemocy werbalnej,
 - 6) Zachowania sinusoidalne,
 - 7) „Rola nauczycieli w zapobieganiu zachowaniom samobójczym- profilaktyka zdarzeń sinusoidalnych”,
 - 8) „Wczesne rozpoznawanie kryzysów psychicznych u młodzieży. Prowadzenie interwencji kryzysowych”,
 - 9) „Uczeń z dysleksją i co dalej- o pracy z uczniem i całą klasą”,
 - 10) „Praca z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi”,
 - 11) Agresja, autoagresja u uczniów ze spektrum autyzmu.
 - 12) Metody pracy z uczniem autystycznym.
 - 13) Przeszkadza, nie słucha, przeklina... Jak skutecznie reagować na trudne zachowania uczniów w czasie lekcji.
 - 14) Mindfulness w życiu i szkole- naucz uczniów radzić sobie ze stresem.
 - 15) Jak odróżnić ucznia „niegrzecznego” od zaburzonego?
 - 16) Nastolatki z Zespołem Aspergera- założenia terapii behawioralno- poznawczej.
 - 17) Depresja u nastolatków, zachowania samobójcze.
 - 18) FAS w pieczy zastępczej.
 - 19) Udzielanie pierwszej pomocy.
 - 20) Sytuacje trudne i konfliktowe oraz sposoby ich rozwiązywania.
 - 21) Realizacja wymagań higieniczno- sanitarnych wynikających z przepisów prawa do stosowania w żywieniu zbiorowym w żłobkach, przedszkolach, placówkach całodobowej opieki nad dziećmi.
 - 22) Lista 300 produktów spożywczych dozwolonych i niedozwolonych do stosowania w żywieniu zbiorowym w szkołach.
 - 23) Przemoc seksualna wobec dzieci.
 - 24) Dzień bez przemocy.
 - 25) Jak przeciwdziałać przemocy werbalnej.
 - 26) Przemoc- przyczyny diagnozowanie działania.
 - 27) „Jak przeciwdziałać wypaleniu zawodowemu oraz radzić sobie z jego pierwszymi objawami.”

Liczba osób korzystających ze wsparcia oraz rodzaj i liczba działań:

- 1) 18 wychowanków w wieku 9-22 lat zostało objętych zajęciami wychowawczymi poruszającymi tematy dotyczące problematyki przemocy domowej, bezpieczeństwa osobistego oraz sposobów poszukiwania pomocy. Podczas zajęć były rozpowszechniane materiały informacyjno- edukacyjne w przedmiotowym zakresie.

- 2) 18 wychowankom udostępniano informacje dotyczące możliwości uzyskania pomocy w sytuacjach zagrożenia przemocą, w szczególności: numery telefonów alarmowych i interwencyjnych (Policja, Rzecznik Praw Dziecka, telefony zaufania dla dzieci młodzieży), dane kontaktowe instytucji i organizacji świadczących pomoc psychologiczną i prawną, adresy stron internetowych, na których można uzyskać rzetelne informacje oraz wsparcie, informacje na temat aplikacji mobilnych wspierających dzieci i młodzież np. RESQL.
- 3) 18 wychowanków zostało również zapoznanych z funkcjonowaniem aplikacji „Twój Parasol”, umożliwiającej szybki dostęp do informacji o formach pomocy oraz zwiększającej poczucie bezpieczeństwa osób zagrożonych przemocą w rodzinie.
- 4) Prowadzono działania informacyjne i edukacyjne mające na celu kształtowanie postaw opartych na szacunku, empatii, akceptacji oraz zrozumieniu wobec osób z niepełnosprawnością (prezentacja filmów edukacyjnych, zajęcia grupowe oraz indywidualne, pogadanki, prezentacje multimedialne oraz prelekcje, zajęcia edukacyjno-informacyjne, wyjazdy i przedsięwzięcia integracyjne, rozmowy wychowawcze i dyscyplinujące z wychowankami przejawiającymi niepożądane zachowania).
- 5) 18 wychowanków korzystających ze wsparcia tj. terapii psychologicznej, pedagogicznej, logopedycznej, rehabilitacji, konsultacji specjalistycznych, zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, rewalidacyjnych, dydaktyczno-wyrównawczych oraz rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne. Łącznie 43 działania.

Zadanie 2. Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej oraz wsparcia osobom opuszczającym pieczę zastępczą w związku z osiągnięciem pełnoletności.

Działania:

- pomoc na kontynuowanie nauki,
- pomoc na usamodzielnienie,
- pomoc na zagospodarowanie.

Wskaźniki:

- liczba usamodzielnianych wychowanków – 6,
- wydatki na świadczenia dla usamodzielnianych wychowanków – 38 044,52 zł.

Zadanie 3. Utrzymanie liczby miejsc w placówce opiekuńczo – wychowawczej nie wyższej niż 14 osób.

Działania:

- podejmowanie w pierwszej kolejności działań do umieszczania dzieci w rodzinnych formach pieczy zastępczej,
- umieszczanie dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej tylko w uzasadnionych przypadkach, z uwzględnieniem wieku tych dzieci tj. powyżej 10 roku życia,

Wskaźniki:

- liczba miejsc w placówce opiekuńczo – wychowawczej 14,
- w trakcie roku kalendarzowego 2025 w placówce opiekuńczo- wychowawczej przebywało łącznie 18 wychowanków, przy czym stan ewidencyjny nie przekraczał liczby 14 osób,

tj. liczby miejsc określonych dla placówki. Rotacja wychowanków w ciągu roku wynikała z faktu opuszczania placówki przez jednych wychowanków i przyjmowania kolejnych. W analizowanym okresie 4 wychowanków opuściło placówkę, w tym 3 w związku z usamodzielnieniem się, a 1 powrócił pod opiekę rodzica biologicznego. Według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. w placówce przebywało 14 wychowanków.

Zadanie 4. Zapewnienie najlepszych warunków opieki i wychowania dzieciom przebywającym w placówce opiekuńczo – wychowawczej.

Działania:

- doposażanie placówki zgodnie z aktualnymi potrzebami,
- prowadzenie zajęć opiekuńczo – wychowawczych oraz zajęć zabawowych z elementami edukacji, zajęć rozwojowych, terapeutycznych itp.

Wskaźniki:

- 18 uczestników zajęć wychowawczych, edukacyjnych, a także wymienionych w celu szczegółowym 1 - utrzymanie standardu funkcjonowania placówki opiekuńczo – wychowawczej

Zadanie 5. Rozwój zaplecza w postaci miejsc w rodzinnych formach pieczy zastępczej.

Działania:

- podejmowanie działań w celu pozyskania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Wskaźniki:

- 11 nowo powstałych rodzin zastępczych w 2025 r.
- 18 dzieci umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej w 2025 r.